

Sygn. akt VIII Pz 51/18

POSTANOWIENIE

Dnia 27 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Teresa Kalinka (spr)

Sędziowie: SSO Grażyna Łazowska

SSO Jolanta Łanowy-Klimek

po rozpoznaniu sprawy 27 sierpnia 2018 w G.

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie P. F. (F.), R. D., R. B. (B.)

przeciwko (...) S.A. Kopalni (...)

o ekwiwalent pieniężny z tytułu prawa do bezpłatnego węgla

na skutek zażalenia pozwanej

od postanowienia w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego zawartego w wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 17 kwietnia 2018 *sygn. akt* VI P 760/17

p o s t a n a w i a:

1. zmienić punkt 4 wyroku w ten sposób, że zasądzić od powodów P. F., R. D. i R. B. na rzecz (...) S.A. Kopalni (...) po 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego ;
2. zasądzić od powodów na rzecz pozwanej po 367,50 (trzysta sześćdziesiąt siedem 50/100) złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu zażaleniowym.

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (spr) (-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. VIII Pz 51/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2018 roku Sąd Rejonowy w G. oddalił powództwa P. F., R. D., R. B. o świadczenia rekompensacyjne z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla i odstąpił od obciążenia powodów kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej .

Powodowie domagali się przyznania świadczenie rekompensacyjnego w wysokości po 10 000 złotych z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla. Zakończyli pracę u pozwanej 2016 roku i następnie przeszli na emeryturę.

Pozwana wniosła o oddalenie powództw i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wskazując, że w wyniku zawartych porozumień i dokonanych wypowiedzeń nastąpiło skuteczne pozbawienie emerytów i rencistów górniczych uprawnienia do bezpłatnego węgla .

R. B. był zatrudniony u pozwanej dnia 20 kwietnia 2016 roku, R. D. do 18 kwietnia 2016, a P. F. do 2 marca 2016 roku. Do dnia 31 lipca 2014 roku pracodawcą powodów była (...) S.A. w K., a od dnia 1 sierpnia 2014 roku – pozwana. Powodowie jako pracownicy J.S.W. S.A. przez okres jednego roku od daty przejścia do nowego zakładu w trybie art. 23¹ k.p. zachowali dotychczasowe warunki płacowe.

Zarządy (...) SA w K. oraz (...) SA od stycznia 2015 roku dokonały likwidacji prawa emerytów, rencistów i innych uprawnionych osób do bezpłatnego węgla. Powodowie jako emeryci nigdy nie otrzymywali deputatu węglowego.

Powództwa zostały oddalone, a o kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c.

Zdaniem Sądu Rejonowego w niniejszej sprawie można przyjąć, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek w rozumieniu powołanego przepisu, bo sprawa w chwili wytaczania powództw miała charakter precedensowy, a powodowie mogli mieć subiektywne przekonanie o zasadności swoich roszczeń. W niniejszej sprawie obciążenie powodów kosztami procesu byłoby niesłuszne i niesprawiedliwe.

Zażalenie na postanowienie w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego wniosła pozwana zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i niewłaściwą ocenę przesłanki „przypadku szczególnie uzasadnionego”. Domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia Sądu zawartego w pkt 4 wyroku i zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego, zgodnie ze złożonym wnioskiem oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu zażaleniowym . Pozwana podniosła, że sprawa rekompensat była szeroko nagłośniona lokalnych mediach, a informacje o uprawnieniach do rekompensaty były dostępne na stronie internetowej (...) Spółki (...). Powodowie reprezentowani byli przez profesjonalnego pełnomocnika, który mógł wspólnie z nimi rzetelnie ocenić ryzyko procesowe. Przepis art. 102 k.p.c. nie może być rozszerzająco wykładany.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie.

Powodowie w niniejszej sprawie domagali się zasądzenia kwot po 10 000 zł z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla na podstawie ustawy z dnia 12 października 2017 roku o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla (Dz.U. 2017 pozycja 1971).

Ustawodawca w art. 2 ust. 1 lit.a do osób uprawnionych do tego świadczenia zalicza m.in. emerytów mających ustalone prawo do emerytury i pobierających to świadczenie, uprawnionych w trakcie pobierania świadczenia z tytułu emerytury do bezpłatnego węgla na podstawie postanowień układów zbiorowych pracy, porozumień lub innych regulacji obowiązujących w przedsiębiorstwie górniczym, które utraciły moc obowiązującą przed dniem wejścia w życie ustawy, na skutek zawartych porozumień lub dokonanych wypowiedzeń.

Jedną z podstaw odstąpienia od obciążenia kosztami procesu strony przegrywającej w oparciu o przepis art. 102 k.p.c. stanowić może słuszność żądań w chwili ich zgłoszenia Wypełniając wnioski o świadczenie rekompensacyjne powodowie mieli do dyspozycji pisma jak wypełnić wniosek wraz z pełną , czytelną informacją, kto jest osobą uprawnioną. Z treści pozwów wynika, że powodowie byli świadomi, iż nie są osobami uprawnionymi w rozumieniu ustawy .

Powodowie wnosząc pozwy winni mieć świadomość, że żądanie jest bezpodstawne, tym bardziej, że byli reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika.

Samo subiektywne poczucie krzywdy, czy subiektywna ocena co do zasadności żądań również nie uzasadniają odstąpienia od zwrotu kosztów procesu. Muszą one korespondować z trudną sytuacją materialną powodów. Sąd Rejonowy nie poczynił żadnych ustaleń w tym zakresie. W aktach znajduje się decyzja ZUS z dnia 19 października 2017 roku, z której wynika, że R. B. otrzymywał w tym czasie emeryturę górniczą w wysokości ponad 4300 złotych netto. Brak jest informacji o sytuacji materialnej pozostałych powodów, co również nie uzasadnia odstąpienia od obciążania kosztami. Biorąc pod uwagę wysokość emerytury powoda R. B. nie można przyjąć, że nie stać go na uiszczenie kosztów zastępstwa procesowego. Nadto, należy podnieść, że zła sytuacja finansowa, stanowiąca podstawę do zwolnienia strony od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, nie wyczerpuje sama w sobie przesłanek zastosowania art. 102 k.p.c., a przepis ten, z uwagi na swój szczególny charakter, nie może być wykładany rozszerzająco i wyklucza uogólnienie.

Odstąpienie od obciążania strony przegrywającej sprawę kosztami procesu poniesionymi przez jej przeciwnika procesowego jest możliwe jedynie w wypadkach szczególnie uzasadnionych, tj. wówczas, gdy z uwagi na okoliczności faktyczne konkretnej sprawy zastosowanie ogólnych zasad odpowiedzialności za wynik procesu byłoby sprzeczne z zasadą słuszności. Podstawą do takiej oceny może być zachowanie się strony w procesie, jak i jej sytuacja pozaprocessowa. Zdaniem Sądu Okręgowego, powodowie nie wykazali żadnej przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie art. 102 k.p.c.

W związku tym zażalenie uwzględniono na podstawie art. 397 § 1, §1¹, §2 k.p.c. w związku art. 386 § 1 k.p.c. O kosztach zastępstwa radcowskiego orzeczono na podstawie § 2 pkt 4 w związku § 9 ust. 1 pkt 2 i § 10 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U 2018 poz. 265).

(-) SSO Grażyna Łazowska (-) SSO Teresa Kalinka (spr) (-) SSO Jolanta Łanowy-Klimek

Sędzia Przewodniczący Sędzia